

Tais Teng

EEN SCHIP VAN
BLOED EN
BARNSTEEN

ZILVERSPoor

BLOED EN BARNSTEEN

Boek 1: Een schip van bloed en barnsteen

Boek 2: Het ijzeren woud (*verschijnt najaar 2015*)

© 2015 Tais Teng

© 2015 Zilverspoor

Alle rechten voorbehouden

Omslagontwerp: Studio Zilverspoor

Omslagillustratie: Tais Teng

Typografie: Studio Zilverspoor

Redactie: Jos Weijmer

Eerste druk, maart 2015

ISBN 978 94 6308 000 2

NUR 285, 334

www.zilverspoor.com

info@zilverspoor.com

Facebook: [zilverspoor67](https://www.facebook.com/zilverspoor67)

Twitter: [@Zilverspoor](https://twitter.com/Zilverspoor)

Deventer, eind veertiende eeuw

Het duurt een jaar of vijftien voor Jord begrijpt hoe de wereld precies in elkaar zit.

Dit is Jords oudste herinnering: hij stommelt over de kade van Deventer, op korte beentjes die nog steeds een beetje wiebelig zijn. ‘Stinkt,’ zegt hij. Hij haalt zijn neus op. ‘Is vies!’

Meteen heeft hij een oorvijs te pakken.

‘Zeg dat nooit meer,’ gromt zijn vader. ‘Wat je ruikt, is de geur van rijkdom. Van gepekeld vis en teer. Van muf graan.’

Het is een les die Jord Groothuyzen nooit meer vergeet. Voor een koopman ruikt rijkdom naar stokvis en muf graan. Het heeft niets met rinkelende zilverstukken of zwierend brokaat te maken.

Voor hun huis staat een ossenwagen met een dozijn zakken graan en een bierton. Een van de ossen kijkt naar hem op, schudt met zijn kop om de aasvliegen te verjagen. Jord herkent het brandmerk op de flank: dit moet de wagen van molenaar Fredrich zijn. De

man kwam pas negen jaar geleden uit Hesse en bezit nu al drie molens.

‘Deze dame hier is Aldegonda,’ zegt Jords vader Adriaan als Jord de kamer binnenstapt. ‘Gaan jullie maar buiten spelen. De molenaar en ik hebben nog iets te bespreken. Zaken. Grotemensenzaken.’

‘Spelen?’ zegt Jord met een zekere verbijstering. ‘Met een meisje?’

Hij is vorige week tien geworden. Meisjes zijn een volkomen nutteloze uitvinding en alleen maar lastig. God had die rib beter in Adams borstkas kunnen laten zitten. Meisjes durven niks en huilen als er modder op hun jurk komt. Al geldt dat niet voor zijn jongere zus Mette. Die knijpt en schopt hem en is gemeen genoeg om later een piraat of roverhoofdman te worden.

‘De geit heeft net jonkies gekregen,’ zegt Adriaan. ‘Ga daar maar kijken.’

‘Goed,’ zegt Jord, hoewel hij veel liever was gaan vissen aan de kade of slootjespringen met Barnhart. Het alternatief is echter een pak slaag of de rest van de middag de varkensstal uitmesten.

‘Ik wil de jonkies graag zien,’ zegt Aldegonda. Ze heeft een raar hees piepstemmetje. ‘Thuis hebben we bijna geen dieren. Alleen een paar katten voor de muizen maar die blazen naar mij als ik ze wil aaien.’

Aldegonda heeft haar dat beter bij een muis zou passen, nee, een rat. Grijs en piekerig en haar ogen zijn flets blauw. Wat is dat trouwens voor een naam, Aldegonda? Zo heet de abdis van een klooster die de

hele dag psalmen murmelt, of een stokoude gravin.

De geit ligt lamleidend in het gele gras achter het huis en de drie jonkies lebben aan haar tepels. Jord kan zich amper iets saaiers voorstellen. Aldegonda kijkt er echter met grote zwijmelogen naar. 'Later kunnen we een heleboel dieren nemen. Geiten en lammetjes. Veulens.'

'We?' zegt Jord.

'Meine Vati zegt dat we later gaan trouwen. Daarom moesten we ook samen gaan spelen. Dan kunnen we vast aan elkaar wennen. Dat zei Vati.'

'Trouwen? Met jou? Je bent zo saai als een kerkmuis en je ogen lijken wel van kikkerdril!'

Aldegonda vouwt haar armen over elkaar en steekt haar spitse kin vooruit. Haar ogen vonken en lijken absoluut niet meer op kikkerdril. 'We gaan trouwen omdat mijn Vati, mijn vader, de meester-molenaar van Deventer is. Met wel drie molens en straks vier. En jouw vader is de grootste koopman, met drie koggen. Dat past prima bij elkaar.'

'Drie molens en drie schepen? Hoezo?'

'Jouw vader brengt mijn vader een zak graan uit, laten we zeggen, Hesse. Normaal krijgt mijn vader een vijfde van het meel, maar als jouw vader dat ver weg verkoopt, in Brugge bijvoorbeeld, is die zak meel wel vijf zakken Deventer-graan waard. En die zak graan was al veel goedkoper omdat hij uit Hesse kwam waar veel meer graan groeit dan hier.'

Jord is de zoon van een koopman en de redene-

ring is kristalhelder voor hem. Schepen en molens: samen wordt het net zo'n sprookjesbuidel waaruit je eindeloos penningen kunt schudden.

'Maar waarom moet ik dan met jou trouwen? Ik wil met Mariken trouwen. Die van het toneelstuk op de jaarmarkt. Mariken had rood haar en groene ogen en ze ging met Moenen, die de duivel zelf was.'

Aldegonda knikt. 'Ja, de duivel was echt een knappe man. Zulke spieren. Veel sterker dan jij en hij had zo'n prachtige puntbaard. Als een Spaanse edelman.' Ze schudt haar hoofd. 'Jij lijkt niet op Moenen en ik niet op Mariken.' Ze stapt op hem af, geeft hem een keiharde pets tegen zijn wang. 'Ik haat je! Later stop ik kikkers in je ochtendpap en pis ik in je beste laarzen!' Ze draait zich om en rent huilend weg.

Jord kijkt haar met open mond na. Waarom grient ze in hemelsnaam? Ze gaf hem toch een klap?

Als hij een halfuur later thuiskomt, staat zijn vader aan de lessenaar, een wastafeltje vol cijfers in de hand. De molenaar moet samen met zijn dochter vertrokken zijn.

'Ik ga niet met Aldegonda trouwen. Ze is lelijk.'

'Wat heeft dat er nu mee te maken?' zegt zijn vader en Jord begrijpt dat verder praten zinloos is. *Als ik trouw, wordt iedereen rijk. Daar gaat het om. En later, als mijn vader en de molenaar dood zijn, heb ik drie schepen en drie molens. Aldegonda kan voor de molens zorgen terwijl ik tot ver voorbij de horizon zeil. Naar de gouden koepels van Kiev, naar Novgorod van de Honderd Kerk-*

torens, fier Hamburg.

De namen van al die exotische steden zingen door zijn hoofd. Hij ziet de Oostzeestranden voor zich, halve manen van smetteloos zand waar barnsteen glimt tussen het aangespoelde zeewier en de meeuwen zo groot als zwanen zijn. *Wie weet ontmoet ik Mariken wel in een van die havens en zeilen we samen verder? Aldegonda hoeft nergens van te weten. Ik hoef hoogstens een maand van elk jaar in Deventer te zijn om de lijsten van mijn klerken te controleren en nieuwe proviand in te slaan.*

Hij kijkt naar zijn vader op. 'Bent u wel eens in Kiev geweest?'

'Hah!' Zijn vader trekt een vel perkament naar zich toe, doopt een ganzenveer in de inktpot. 'Echte kooplieden reizen niet. Daar hebben wij onze kapiteins voor, onze gemachtigden. Nee, kooplieden als wij, we zijn de spin in het web. Ik ben nooit verder dan Utrecht geweest en dat was omdat het absoluut niet anders kon. Omdat de bisschop niet van plan was naar mij toe te komen.'

Een spin in een web. Kooplieden als wij. Jord weet nu zeker dat hij een ziel heeft, want hij voelt hem verschrompelen, tot hij ergens in zijn schedel hangt te bungelen als een rimpelige pruim. *Dan word ik toch gewoon geen meesterkoopman? Een kapitein, desnoods een scheepsjongen? Zelfs een bedelaar is beter af dan een meesterkoopman als hij de honderd kerktorens van Novgorod uit de ochtendmist ziet oprijzen.*

2

Pas drie jaar later ontmoet Jord een man die de kerktorens van Novgorod werkelijk uit de ochtendmist heeft zien oprijzen en dat waarschijnlijk nog steeds betreurt.

‘Jord!’ roept zijn vader uit de pronkkamer. ‘We hebben familiebezoek.’

De bezoeker is een lange man en zou een kop groter dan Jords vader zijn als hij niet zo gebogen liep. Een geknakte rietstengel, gaat het door Jord heen. Zo verfrommeld.

‘Dit is je oom Alexander,’ zegt Jords vader. ‘De oudste neef van je moeder. Hij is net teruggekomen uit Novgorod.’

‘Teruggekomen is niet helemaal correct,’ zegt de man en hij draait zich om. Jord deinst terug. Een van de oogkassen is leeg, een rode en korsterige holte, en de opgeheven rechterarm loopt uit in een stomp. ‘Een hand en mijn rechteroog bleven daar achter.’

Jord durft hem amper in zijn enige overgebleven oog te kijken. O, hij is bedelaars gewend zonder benen, dieven met afgehakte handen. Dit is zijn oom. Familie. Bij familie hoort zoiets domweg niet.

‘De Tartaren namen mij gevangen en ze vroegen

losgeld aan de alderman van de handelspost. Voor de zekerheid stuurden ze mijn rechterduim mee. Toen er geen antwoord kwam, een tweede vinger en een week later nog een. Pas toen ze mijn rechteroog stuurden, betaalde de alderman. Dat was rijkelijk laat. Na meer dan een jaar.' Hij grinnikt. 'Het mooiste is dat ik linkshandig ben! Altijd al geweest. Dat hadden die rare wilden niet eens in de gaten.' Hij knikt. 'Eén hand is genoeg om te schrijven en mijn linkeroog had eigenlijk in de kop van een havik moeten zitten. Ik kan alle cijferkolommen nog optellen. Bovendien....' Hij tikt de punt van zijn neus aan. 'Deze kokkert hebben ze laten zitten en als het om specerijen gaat, snuift niemand beter dan ik. Kaneel, peper, mierikswortel: ik ruik de kwaliteit op een halve mijl afstand. Daar stond ik vroeger om bekend. De Neus, zo noemden ze mij.'

'Oom Alexander komt hier voortaan wonen,' zegt Jords vader. 'Hij is familie en reizen zit er niet meer in. Het is niet alleen zijn hand. Hij hinkt ook nog en dat is lastig op een kantelend dek.'

'Dat waren die Tartaren ook, oom?'

'Nee, gewoon gangreen. De winters zijn alle machtig koud daar en drie tenen bevroren. Ze werden zwart en daarna was het wel bekeken. Gelukkig hadden ze een goede chirurgijn op een van de schepen. Dat was overigens voor die Tartaren mij gevangennamen.'

'Ah.' Jord kijkt op naar zijn vader. 'Waar gaat oom Alex wonen?'

‘Leg een nieuwe strozak in het warenhuis neer. Of nee, de stal is beter.’

Ah, denkt Jord, oom Alex is familie maar niet genoeg familie om in het grote huis te mogen slapen.

Hij en zijn zus Mette mochten dat ook niet, maar zij zijn kinderen en intussen te oud om naast hun ouders in de bedstee te liggen. De bedstee in de pronk-kamer is meer voor de sier of voor een uitzonderlijk voorname gast.

‘Ik kan altijd een goede klerk gebruiken,’ zegt vader. ‘En wie weet, later...’ Hij maakt zijn zin niet af. Jords vader zal nooit een belofte doen die hij misschien niet kan nakomen. Zoals hij vaak zegt: je beschermengel noteert elke leugen die van je lippen rolt op smetteloos hemels perkament. Later als je voor de hemelpoort staat, telt Petrus de kolommen met goede en slechte daden op en als je ziel te zwaar van zonde blijkt, wordt het een enkele reis omlaag.

Vader draait zich naar Jord. ‘Wijs je oom de keuken en zeg de meid hem een kroes melk en een homp brood te geven. Hij zal wel hongerig zijn.’

Geen woord over reuzel om het bood te besmeren, denkt Jord, of een reep gerookt spek. Nee, oom Alex mag familie zijn, hij is vooralsnog op knechtenrantsoen.

Die avond rolt Jord een nieuwe schapehuid uit op de hooizolder en zet een kan water voor zijn oom neer.

‘De pispot staat links, vlak naast de ladder.’

Maanlicht valt door kieren in het dak naar binnen: er moet nodig nieuw riet gelegd worden.

‘Ben je echt in Novgorod geweest?’ vraagt Jord. ‘Heeft Novgorod werkelijk honderd kerktorens?’

‘Ja, vertel, oom!’ joelt Mette uit haar hoek.

‘Nou, dat van die honderd kerktorens klopt, maar het allermooiste is de stadsmuur. De stadsmuur is zes mannen hoog en elke toren groeit recht uit de aarde, met kronkelende stenen wortels. Hoe ze daaraan kwamen is een prachtig verhaal, met de gemeenste heks van de wereld.’

‘De hoer van Babylon?’ vraagt Mette. ‘Ze rijdt op een vuurspuwende os met de staart van een schorpioen. De priester had het er vrijdag over.’

‘Nee, deze heks was heel wat erger dan de heksen uit de Bijbel. Erger dan Lilith en Delila. Behalve de heks bevalt de hoofdpersoon mij ook bijzonder. Net als ik had hij uiteindelijk maar één oog over.’ Hij gaat rechtop zitten, haalt diep adem en begint zijn verhaal. ‘Agge was een bojaar, een Russische edelman, en schatrijk. Ja, laten we hem maar Agge noemen want lui als wij verzwikken onze tongen maar met die rare Russische namen. Zijn huis had vijf torentjes en zijn Sinte-Jorisvlag was van pure zijde. Hij sliep in een hangmat met damasten kwasten en at zelfs op maandag perziken met stokvis.’

‘Wat zijn perziken?’ vraagt Mette uit het donker.

‘Oranje appels maar veel zoeter. Goed, Agge dus bezat drie dochters van wie hij zielsveel hield.

De oudste, Cisca, vertrok op een dag naar Kiev

van de Gouden Koepels. Alleen haar slede arriveerde. Cisca's afgerukte rechterhand lag op de kussens en omklemde een mager kippenpootje.

"Dat wijf!" jammerde Agge. "Dat walgelijke dribbelwijf met haar wiebelwabbelhut!" Agge wist heel goed wat er gebeurd was: de heks Baba Yaga had zijn dochter gegrepen en Cisca met huid en haar ver-slonden.

Hij liet de hand in een platina kistje begraven en trok zich de haren uit zijn baard. Daarna weende hij drie dagen.

Op de vierde dag rukte hij zijn linkeroog uit en zette het op zijn hoogste torentje; dit oog zou over zijn twee overgebleven dochters waken, terwijl hij door de sneeuw zwierf, op zoek naar zijn vijandin.

Vervolgens knielde hij in zijn kapel voor het beeld van Sinte Simson. Dit was de goedheiligman der wrake, iemand die het een prachtig idee vond om je vijanden onder vallende pilaren te verpletteren.

"Geef mij wrede wraak, Sinte Simson, en geen offer zal mij te prijzig zijn!"

Het beeld keek op hem neer en trok zelfs geen wenkbrauw op.

"Goed," zei Agge na een minuut of tien op zijn blote knieën. "Je bent een man van weinig woorden. Ik snap het. Geen geklets, maar daden, driest en duister!"

Hij spande zijn bloeddorstigste honden voor zijn slee en liet zijn zweep knallen.

Het land rondom Novgorod is 's winters wijd

en wit en je weet vaak niet of de wolvenhorde of de poolstorm huilt. Agge had zijn derde sledehond al opgegeten voor hij de pootafdrukken van Baba Yaga's hut vond. Haar hut rende namelijk over het kille, kille land op nare, gele kippenpoten. Als Baba Yaga lachte, bleven de dwarrelende sneeuwvlokken verstijfd van angst in de lucht hangen en kleurde het ijs grijs als lood.

"Ik zal dat walgelijke dribbelwif op een pijl laten sabbelen," zwoer Agge, "en wat haar wiebelwabbelhut betreft: vuur is te goed voor die houten kip!"

Aan het eind van het tien mijl lange spoor vond hij haar hut. Baba Yaga zat in de opening en haar harige benen bungelden boven de sneeuw.

"Vader, vader," zong ze spottend, "zoek je jouw dochter? Cisca woont in een kooi van botten en een zak van vel!"

Agge trok aan zijn lange, pikzwarte haar en smeekte om de tussenkomst van Sinte Simson, want hij wist dat Baba Yaga sterker dan een beer was en dat, ondanks zijn grootspraak, een pijl haar niet zou deren.

Donder rommelde en een bliksemstraal raakte zijn kruin, zodat zijn kleren in smeulende flinters van zijn lijf vielen. De kracht van tien mannen voer in hem.

Hij stapte van zijn slee en brak de poten van de hut. Baba Yaga tuimelde met een kreetje van verrassing in de sneeuw, maar sprong vlot als een krekkel overeind.

“Goden komen en gaan,” lachte ze. “Jouw bleke God met zijn bloederige handen is zo nieuw dat de meeuwen zijn naam nog niet eens kennen!”

Agge greep haar bij de magere nek en brak haar armen en benen. Daarna trok hij haar hoofd van de romp en wierp dat naar zijn honden. Baba Yaga was echter met drie levens geboren: het hoofd vloog terug naar de romp en de beenderen heelden zich.

Agge liet zich daardoor niet van zijn stuk brengen: hij doodde haar gewoon een tweede keer. De derde keer slingerde hij haar hoofd zo hard weg dat het nooit meer terugviel en als een harige komeet door de hemels bleef zwalken.

Agge brak haar ribben, trok de borstkas open en bevrijdde zo zijn dochter.

Jaren later liet hij door een sjamaan een ivoren hand voor Cisca snijden, waarmee ze even goed kon weven en borduren als met haar oude hand. Cisca trok zich terug in een klooster, werd verliefd op de tuinman, waarna ze zich liet schaken en de rest van haar leven in Brugge sleet. Agge, tja, hij goot een kom berenbloed over de voeten van Sinte Simson om hem te bedanken voor zijn wijze hulp.’

‘En de stadsmuur?’ vraagt Jord. ‘Hoe groeiden daar...’

Mette onderbreekt hem. ‘Baba Yaga is nu dood? Wie kreeg haar wandelende hut? Een van de dochters?’

‘Ik betwijfel of Baba Yaga lang doodbleef. Waarlijk duivelse lieden zijn hardnekkiger dan brandnetels

en braamstruiken en groeien het volgende seizoen gewoon weer terug.' Hij zucht. 'Ik zie de wachttorens van Novgorod zo kristalhelder voor me! Veel duidelijker dan ik ze ooit met beide ogen zag. Eilazen, mijn tijd van reizen is voorbij. Ik zal hier moeten wortelen als een wormstekige stuifzwam...' En tot Jords ontzetting begint hij zachtjes te huilen.

De volgende ochtend vindt Jord zijn oom met zijn benen over de rand van de hooizolder. De deuren staan wijd open en ze kijken over de stad uit.

'Dat is toch wel weer mooi hier,' peinst oom Alex. 'Zo'n zonsopgang hadden we in Novgorod nooit.' Hij gebaart naar de rijzende zon die als een vale bloeddruppel door de ochtendmist probeert te breken.

'Kijk, die aartsengel met het vlammeende zwaard is waarschijnlijk Michael. En daar, in het uiterste westen, kun je nog net de staart van de Draak van de Nacht zien zwiepen.' Hij draait zich naar Jord. 'Dat is toch een prachtig gezicht?'

'Ja, prachtig,' knikt Jord. Goed, oom ziet engelen en draken. Hij is dus knettergek of een heilige. Jord gokt op knettergek. Het is een hele geruststelling: gekken mogen schreeuwen of huilen. Voor hen gelden andere regels dan voor normale volwassenen.

3

Het is jaarmarkt. Een woeste werveling van kleuren en geuren zo rijk dat Jord zo nu en dan naar adem moet happen. Schreeuwende venters, kerels die gekleed in een berenvacht met bontmutsen en rinkelende kettingen vol haaiantanden zwaaien. Voor één keer heeft Jords vader geen karweitje weten te verzinnen. Samen met oom Alexander en Mette zigzagt Jord langs de stallen.

‘Heel niet onaardig,’ zegt zijn oom. ‘Hoewel, in Novgorod zouden ze nu om koperen schalen zitten met de brandende veren van de vuurvogel. Kooien met grommende veelvraten.’ Hij wijst. ‘Die lui daar? Ze komen absoluut niet uit het verre noorden. Hun berenpelzen zijn geverfde konijnenvellen. De haaiantanden werden uit berkenhout gesneden.’

‘In Novgorod met haar levende muren is alles mooier en groter,’ sneert Mette. ‘Als de hemelse stad, ja. Zijn de poorten ook van parelmoer?’

‘Barnsteen. Dat is kostbaarder dan parelmoer.’

Waarom houdt Mette nooit op hun oom af te katten? Er zijn hier al genoeg dingen die boers en saai en ellendig alledaags zijn. Jord wil het beeld van de levende wachttorens met hun kronkelende wortels

niet kwijtraken. Een krijsend heksenhoofd dat ver boven de wolken zwiert, barnstenen stadspoorten waar je dwars doorheen kunt kijken...

Mette grijpt zijn pols vast. 'Daar! Daar gaat je vrouw!'

Twee, drie seconden herkent Jord Aldegonda niet eens. Ze draagt een jurk die met kant gezoomd is, een geborduurd hesje van een onbekende duifgrijze stof. Zijde? probeert hij het automatisch met zijn koopmansoog te benoemen.

Aldegonda's haar is niet langer muisgrijs, maar eerder stroblond, vol lichtere banen, als zonnevlekken in ondiep water. Sproeten waaieren uit over haar wangen maar op de een of andere manier past het bij haar. Ze is niet langer ziekelijk bleek, maar blozend en gezond. Geen freule maar een stevige molenaarsdochter.

Dan pas ziet hij dat ze gearmd met een jongen loopt. De manier waarop ze zich aan zijn arm vastklemt en tegen hem aanschurkt, bevalt Jord allerminst. Zo bezitterig.

Mette lacht. 'Je tuurt naar haar alsof je een spook ziet. Of nee, alsof je een prinses ziet. Dat is nog veel grappiger.' Ze port hem in zijn zij. 'En wie is haar trouwe page? Is dat Mark Overheim niet?'

Overheim is de enige koopman die evenveel kogen bezit als Jords vader. Soms werken ze samen als er druk op een burgemeester van een keuterstadje uitgeoefend moet worden om het tolgeld te verlagen. Toch, vrienden kun je ze absoluut niet noemen.

Bondgenoten misschien, maar geen betrouwbare bondgenoten.

Jord kan de emotie die hem zijn vuisten doet ballen, niet benoemen. Het kan onmogelijk jaloezie zijn, want Aldegonda betekent immers niets voor hem? Zijn vader heeft haar uitgekozen en dat enkel om de molens en de prijs van het meel.

Hij beent op de twee af, grote stappen die de modder rond laten spatten.

‘Zo, Aldegonda,’ zegt hij met een stem die helaas niet bijzonder zwaar klinkt, eerder schrill. Het doet hem plezier dat hij Mark in elkaar ziet krimpen. Het probleem is dat hij verder niets vernietigends weet te verzinnen, en daarom herhaalt hij de zin maar. ‘Zo Aldegonda. Ook aan de wandel?’

‘Fijne markt, eh, Allie?’ zegt zijn zusje en het moment is voorbij. Iedereen kijkt nu naar Mette. ‘Dit is mijn oom Alexander. Hij vocht in Novgorod met beren en daarom heeft hij nu een hand minder. Maar alle vier de beren, nou, die zijn morsdood!’

‘Dat is dapper,’ zegt Aldegonda en uit de klank van haar stem begrijpt Jord dat ze Mette volkomen gelooft. Dat oom Alexander in haar ogen nu een held is uit een van de oude verhalen, zoals Drieste Herman die de Noorderstorm bij allebei zijn oren greep en hem bereed als een bokkend paard om het schip van zijn vader te redden.

‘Je ziet dat hij ook een oog mist.’

‘Eh, ja?’ Aldegonda probeert overduidelijk niet naar die gapende holte te kijken.

‘Hij ruilde dat oog met de dwerg bij de bron van de Rijn voor wijsheid. Met zijn overgebleven oog kan hij nu tot ver voorbij de horizon kijken. Mijn oom, hij ziet een storm drie dagen van tevoren aankomen.’

‘Dat lijkt mij erg handig voor een koopman.’

‘Dat klopt. Mijn oom werd dan ook vreselijk rijk. Even rijk als mijn vader en de vaders van Mark en jou bij elkaar. Rijker dan de Sultan van Bagdad! Alleen, hij gaf het allemaal weg aan de Zusters der Barmhartigheid. Elke zilvermark, iedere penning. Daarom woont hij nu bij ons en slaapt hij in de stal.’ Ze knikt heftig. ‘Net als in het verhaal van de heilige Jodocus van Kleef.’

Aldegonda laat de arm van Mark Overheim los en maakt een reverence, het soort buigingen dat een prinses in een mirakelspel maakt. ‘Het is, eh, het is een eer kennis met u te mogen maken.’

‘Och,’ zegt oom Alexander. Hij weet duidelijk niet waarheen hij met zijn enig overgebleven oog moet kijken.

Ze schenkt hem een stralende glimlach en dan draait ze zich abrupt om, loopt door. Mark hobbelt achter haar aan.

‘Wat was dat voor laaiende kletsboek?’ vraagt Jord. ‘Wie is de heilige Jodocus van Kleef in hemelsnaam?’

‘O, die verzon ik net. De heilige Jodocus hakte al zijn vingers af en ruilde ze voor de zeven maagden die de menseneter van Heligoland gevangen hield in zijn grot.’ Ze kijkt een ogenblik peinzend omhoog.

'Ja, zijn grot op de bodem van de zee.'

'Zag je wel hoe ze naar oom Alexander keek? Zulke koeienogen. Nu is ze verdorie verliefd op hem! Je wordt bedankt.'

Oom Alexander kucht. 'Dat was geen verliefdheid, neef Jord. Dat was bewondering, verering. En ze gaf die Mark niet langer een arm. Ze begrijpt nu dat er betere vrijers te vinden zijn. Dat heb je toch maar mooi aan je zus te danken.'

'Bovendien is hij wel je oom,' zegt Mette. 'Het helpt als je een held als oom hebt. Ik weet hoe vrouwen denken, omdat ik het zelf ook ben. Als ze geen held kunnen krijgen, nemen ze vaak genoegen met zijn saaie neefje.'